

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro}. 8.

W PONIEDZIAŁEK DNIA 1. LUTEGO 1796.

Z Wiednia d. 23. Stycznia.

Oddawnego czasu rozpoczęta komiśsyja graniczna, pomiędzy J. Celsarską M. i Portą Ottomańską, poułatwieniu dobrowolnie z obydwóch stron zachodzących trudności, ukończyła na d. 28 Listopada r. z. swoje dzieło. Fortyce Dresnik i Tszetin ze wszystkimi do nich przyległościami, i wzdłuż Corany i Unny rzek, leżący przed tym od Bosniaków posiadany kraj są do dziedzicznych krajów Celsarza Jmć przyłączone, a trzy Tureckie fortyce Novi, Dobica i Berbir, stosownie do ugody Szyrowskiej Turkowi nazad powrocone. Zamiana dzieła granicznego z podpisem Feldmarszałka Barona Schlaum, Kawalera ord. S. Terefsy ziedney, a Baiuka Kucznardisch i Jsmail Jsmeti Effendi z drugiej strony, na d. 23 Grudnia r. z. nastąpiła, i zaraz potem po oddawano sobie na wzajem wyżej wymienione fortyce.

Z Włoch dnia 6. Stycznia.

Listy z Genui d. 2 Stycznia, donoszą iż Francuzi takie położenia biorą, które bliskie iakieś przedsięwzięcie oznaczają; większa część woyska poszła ku Ceva; Jenerał Scherer pojechał do Nicy, aby się tam, względem niektórych potrzebnych dyspozycji, z kommissarzami Dyrektoryatu rozmówił.

Ci kommissarze wydali Odezwę, w której wyrzucają Genueńskiemu ludowi, iakoby sobie, przywłaszczył po cofnięciu

się armii Austryackiej, pozostawiane, przez nią sprzęty, broń, i inne bagaże, do których tylko sami Francuzcy żołnierze mają prawo. Zalecają więc kommissarze wykonawczego Dyrektoryatu Francuzkiego, wszystkim poddanym Genueńskiemu, aby w 24. godzinach powrocili dobrowolnie wszystkie zabrane lub zakupione rzeczy, które tylko należały do armii Austryackiej lub do poiedeńczych żołnierzy; a w przeciwnym razie, woysko Francuzkie przeźrę wszystkie domy, i gdzie znajdzie iaką rzecz, tedy tając ją, będzie iako burzyciel publicznego porządku ukaranym; od czego ich ani neutralność, ani przyjaźń Rzeczypospolitey Genueńskiej niezasłoni.

Niedaleko Genui stoi Hiszpańska flotta.

Z Londynu dnia 12. Stycznia.

W Sobotę rozeszła się na banku wieść, iakoby przybyło z Kale do Dower dwóch kommissarzy Francuzkich do rozpoczęcia negocyacji pokoju; tylko że podobne nowiny pochodzą za zwyczaj z ducha spekulacyi bankierów, i znikną tak prędko, iak i powstaną. Podług terażniejszego położenia rzeczy, potrzeba sobie bardziej życzyć, iak się coś podobnego spodziewać. — W obydwóch wojennych portach Plimut i Portsmut, pracują z wielkim pośpiechem aby iak najsprędzej znaczną wojenną flotę wystawić, zwłaszcza iż w nienajlepszym porozumieniu iesteśmy do tad z Hiszpanią. Oboz S. Rocha bardzo znacznie niedawno

H.

powiększonym został; stoi tam wciąż 14,000 Hiszpanów.

Na d. 26 Grudnia stała na rzece Tago Hiszpańska wojenno — transportowa flotta, która odprowadzała nazad z Malaga i Kadyx, podług traktatu od Portugalii przeciwko Francuzom dostawione wojska; wszystkich razem rachują 2609 ludzi.

Kilku deputowanych z dyrektorów bankowych, mieli w sobotę z P. Pittem i innemi ministrami wiać: ważnym interesie konferencyą. Tego samego dnia miał i tajny gabinet swoje posiedzenie względem zaszytych niedawno facyend pieniężnych i o dyskontowaniu wexlów. Pokazują się iż wielkie summy gotowych pieniędzy poszły ztąd do Francyi i do Hollandyi; spółnik wielkiego tu iednego bankiera był dwa razy w tey mierze indagowanym.

Dnia wczorayszego otworzono w banku Xiegi do zapłacenia półroczney prowizyi kapitalistom; w kilka minut odebrało kilku swoje pieniądze, na które z niecierpliwością czekali, ponieważ w ostatniey pożyczce tak daleko uciśnieni byli, iż się w swoich własnych interesach musieli powikłać. Cała summa prowizyi wynosi 5 i pół f. szt., która się przecię po odebraniu po między ludźmi rozeydzie. Od z konsolidowanych długów po 3 od sta, wynosi 4. milliony 279,000 f. szt. na rok.

Przyszłego wtorku, będzie przedsięwzięta sprawa aresztowanych Crosfield, Smith, Higgins i Lemaitre, posadzonych iakoby zaprawioną trucizną sztrafą godzili na życie króla; wnet się tedy okaze czy co jest w tym prawdy.

Wiadomości od 6 donoszą nam z Kalle, iż przyszedł tam rozkaz, aby Xcia Choiseul, zaprowadzono do Paryża, gdzie ma na nowo przed sąd bydź stawionym.

Uzupełniania teraz te regimenta, które były pod Jenerałem Doyle na brzegi Francuzkie wyprawione, i są do Zachodnichindyj przeznaczzone. Mieysce jenerałego zgromadzenia wszystkich wypraw wtamtę strony jest Martynika. — Admirał

Gardner wyszedł wczoray z swoją eskadrą z Portsmouth na morze; w krotce będzie tam jeszcze 12 liniowych okrętów gotowych. — Całe koryto Sekwany, gdzie do morza wpada, jest teraz Angielskimi okrętami okryte; nawet z Havre niemoże wyjść żaden okręt Francuzki.

Przeszły poseł Hiszpański, Margrabia del Campo, który na posta Hiszpańskiego do Paryża iedzie, odebrał w podarunku od Króla, suto brylantami osadzony jego portret.

Do małych wyspy Marcou, na brzegach Francuzkich, poszło jeszcze więcej wojska z Guernesey.

Do zachodnichindyj przeznaczona flota Admirała Christian, musi jeszcze zawcze z przeciwnemi od zachodu wiatrami walczyć, i codziennie przychodzą jeszcze okręty od niey nazad do naszych portów. W Madeira zatrzyma się spomniony Admirał 14. dni czekając, aż do niego przybędą wyszłe jeszcze do jego floty ztąd okręty. Zebrane w okolicach Kork, do zachodnichindyj przeznaczone wojska, składaia się z 7. regimentów lekkiej dragonii i 7. regimentów piechoty; każdy regiment liczy 1000. ludzi

Irlandzki parlament zgromadzi się d. 21. t. m. — Nadzwyczajne terazniejsze ciepło wiele tu chorób wznieciło.

Okręt Astrolabe, który krótko przed wybuchnieniem rewolucyi Francuzkiej, wyszedł pod kommandą kawalera Peyrous i z drugim innym okrętem na odkrycie nowych krajów i dotąd za zgubiony był osądzonym. Niektóre Indyjskie okręty przyniosły nam wiadomość iż powracając nazad przylądował w roku 1794. do wyspy Java, gdzie dowiedziawszy się o zaszłej rewolucyi we Francyi, iedna część ludzi jego, była za rewolucyą, a druga przeciwn. Gdy oni się tak pomiędzy sobą kłócą, Hollendrzy korzystając z tey okazji wpadli i zabrali cały okręt, ze wszystkimi mapami nowo odkrytych krajów, a tych ichmościów iako woiennych ienców utraktowali i po swoich osadach porozrzucali; iednemu tylko medykwowi pozwolili się do wyspy Francuzkiej udać. Brytańska

wyprawa z Bengalu, przeciwko Hollenderskim posiadłościom, odebrała rozkaz, aby dołożyła wszelkiego starania, iżby mogła tych map dostać.

Kommenderują teraz nasza flotta na szrodiemnym morzu: P. Jarvis Admirał niebieskiej bandery na okręcie Victory o 100. armatach P. Parker Wice admirał czerwonej bandery, na okręcie Jerzy o 98. armatach; P. Waldgrave Wice admirał niebieskiej bandery, na okręcie Barfleur o 98. armatach, i Robert Mann Admirał czerwonej bandery.

Dwanaście najumiejętniejszych Wschodnio-indyjskich żeglarzy, których kompania na ten rok do służby przyjęła, miała być na przyszły miesiąc pogotowiu, do zawiezienia wojska do nowo zdobytych Hollenderskich posiadłości, do Kapu dobreyndziei i do Trincomale na wyspie Ceylon. Ze wszystkimi nagle kompania na ten rok 30. okrętów, które do różnych miejsc, a najwięcej do Chin poprzeczna-
czała.

Z Korsyki d. 28. Grudnia.

Tutejszy parlament, poczyniwszy niektóre rozporządzenia względem zmniejszenia biskupich dziesięcin, o otwarciu Akademii i Seminarium, rozszedł się. Mówią iż się jeszcze wiele takowych dystryktów znajduje, które niechęć płacić nałożonego niedawno podatku, iżże nanowó będą musieli użyć wojska przeciwko wszczętym rozruchom.

Wypis z Listu z Madrytu d. 9. Grudnia.

Kapitan fregatty Hiszpańskiej, który przybył z Trinite i Hawanny, przywiózł nam następujące szczegóły. Przy jego odjeździe Francuzi byli panami całej Gwadelupy, i należących do niej wysp, iako też i wyspy S. Łucyi; korsarze ich, zagrozili i reszcie wysp Angielskich. W Grenadzie i wyzpie S. Wincentego, gdzie wszystkie rośliny cukrowe popalone, ludzie oliwkowi i murzyni, zostawszy wolnemi, złączyli się z republikanami białemi i z temi co Hugues posłał, dopomogli do tryumfu chorągwiom Francuzkim. Insurgenci Gre-

nady pod kommandą jednego Oliwkowego, trzymają twierdzę Richemond i Szpital S. Jerzego w blokadzie. Co moment potrzeba się spodziewać, iż gdy Hugues potrafił przez swoje talenta wojenne i polityczne przymusić w tamtych stronach Anglików do podzielenia swoich sił morskich, że niezadługo opanuje i Martynikę, i zburzy murzynów na innych za wiatrem Angielskich wyspach. W Jamayce z insurgentami murzyni Gory niebieskiej, spuszcza-
jąc się w równiny palili cukrowe rośliny i w pomiar swego pomykania mnożyła się ich liczba. Reputacya Jenerałów Lavaux i Rigaud, tych samych skutków dokazuje na wyspach pod wiatr, co i Hugues na wyspach za wiatrem.

Z Bazylei d. 8. Stycznia.

Osoby trzy aresztowane tu d. 29. Grudnia na żądanie P. Barthelemiego, zostały zaprowadzone do więzienia mieyskiego, aż do dalszych rozkazów. Dyrektoryat ma mieć dowody, iż podczas swego tu bawienia, poprzedali rozmaite drogie rzeczy, które im były powierzone. Bardzo się zdziwili nad swoim aresztem; ieden się z nich nazywa Meunier, drugi Papst, rodem z Minchen.

Z Konstantynopola d. 10. Grudnia.

Jest wielkie podobieństwo, iż eskadra Francuzka, która niedawno do Dardanellów przybyła, nieprzywiozła jeszcze, iak powszechnie rozumiano, prezentów dla wielkiego Sultana, które mu Rzeczpospolita Francuzka posyła; bo gdyby ich miała, toby tu była mając wciąż pomyślny wiatr do naszego portu przybyła. Zdać się bardziey, iż ona niema innego zamiaru iak krążenie po Archipelagu, dla łapania przyczółków; iakoż w samey rzeczy dała już tego dowody: opanowała niedawno dwa okręty ieden Austriacki, drugi Rosyjski, idące z czarnego morza, z różnemi towarami na wyspę Xant. Dwie fregatty Angielskie, które trzymały w blokadzie dwie fregatty Francuzkie w Smirnie, nieczuiąc się być dosyć silnemi do sprobo-

wania się z spomnianą eskadrą, iak tylko się o iey przybyciu dowiedziały, zaraz się odsunęły: jedni mówią, iż się udały ku Cerigo, dla złapania iednego armatora Francuzkiego, który w tamtych stronach pływa, i wszystkie okręty, które tyłkonie są neutralne zabiera; drudzy, iż się udały ku brzegom Saloniki, aby odprowadziły przeznaczone do Londynu z tamtych stron kupieckie okręty. To iednak dodaia, iż nieopuszczają morza śródziemnego; na przepędzenie zimy, póyda, do którego-kolwiek portu Korsyki, a na wiosnę złączą się z innemi fregattami floty Angielskiej i pówrócą na Archipelag.

Jeżeli będziemy sądzić podług tu czyniących się przygotowań, to potrzeba rozumieć, iż wojna tak bliska iest, że co tylko niewybuchnie. Ostatnich dni wyprawiono ztąd kuryerów do wszystkich rządów nadbrzeżnych krajów, aby zbierali iak naywięcej marytków i innych ludzi do służby morskiej zdalnych, i tych aby tu na początku Kwietnia nieodwłocznie dostawili, którzy będą na powiększoney znacznie i w okręty i w ludzi flocie umieszczeni. Lecz nietylko to około marynarstwa się tak krzątaia, pracują tu ieszcze bez ustanku we wszystkich fabrykach około broni, i innych rzeczy, potrzebnych do uzbroienia lądowego woyska.

Pomimo iednak tych wszystkich przygotowań, wielu naszych polityków mniemają, iż nieprzyydzie do wojny; podług nich iuż nierychło zaczepiać Rosyą, bo się nadto ściśto związała z Dworem Wiedeńskim i Berlińskim.

Z strony Persyi zaczynaia rzeczy także inną postać brać. Pomiedzy nowym Sofi rozpoczęte są negocyacye, i dosyć mają iść pomyślnie; spodziewaia się, iż w tamtych stronach, pomimo spustoszeń, które Persowie, a nawet i sami Moskale w Georgii Tureckiej poczynili, gdzie stolica iey w pień wycięta i spalona została, przyydzie do zupełnego pokoju.

Powietrze morowe grasuje tu wciąż; w tych dniach wcisnęło się do domu Inter-

nuncyusza Celsarskiego, zabrało kilku służących, i cały dom zatrwożyło; lecz przecię ustało szczęśliwie, nieuczyniwszy więcej szkody. Drudzy ministrowie zagraniczni także się bardzo pomieszali; niemają innego ratunku uniknąć tey plagi, iak mieszkać wciąż na wsi; chociaż i tam nie można być zupełnie bezpiecznym, ale przecie lepiej iak tu.

Minister Francuzki Verninae, wydał tu ieszcze dodatek do swego urzędowego doniesienia, w którym powtórnie zbija z większemi okolicznościami tę wieść, iakoby w Paryżu Ludwika XVIII. ogłoszono królem. Rzuca w tym piśmie bardzo uszczypliwe pociski, przeciwko iednemu z zagranicznych ministrow, przy Porcie rezydujących, i obwinia go, iż on umyślnie rozpuścił i popierał takową wieść po Konstantynopolu. To prawda, iż nawet listy z Wiednia zapewniaia nas o z wycięstwie konwencyi nad sekcjami Paryżkiemi.

Z Hagi d. 12. Stycznia.

Słychać iż więzniowie stanu P. Van de Spiegel i von Bentink-Rhoon, ieszcze przed zwołaniem konwencyi będą rozsądzeni.

Garnizony Herzogenbusch, Graw i Nimwegen, będą pomnożone, i wszyscy na urlopie będący żołnierze, muszą przed 15. t. m. każdy w swoim korpusie stanąć.

Rapport wydziału, względem postawienia Rzeczypospolitey w stanie obronnym, został postłowi Francuzkiemu Noel komunikowanym.

Prowincya Frysland, która się niechciała wcale do marynarstwa dokładać, odmieniła teraz swoje przedsięwzięcie, i postąpiła na ten użytek 70,000. zł: h.

Bankierowie Pontoi i Syn w Amsterdamie rozpoczną znowu wypłacać swoje kontrakty, ponieważ rząd Francuzki, postąpił im asygnacye do Jeneralnych Stanow, na wypłacenie im, z pozostałych ieszcze kontrybucy znacznych summ, które wystarczą na wszystkie kontrakty dla rządu Francuzkiego poczynione.

W P O N I E D Z I A Ł E K D N I A 1. L U T E G O 1796.

Z Warszawy d. 27. Stycznia.

Dnia wczorajszego o godzinie 9. zrana, w przytomności delegowanych od Rządu Pruskiego kommissarzy; po przybiano tu przy odgłosie trąby na ratuszach miasta, zamku królewskim, tudzież po wszystkich publicznych domach i magazynach orły Pruskie. — Spodziewany tu jest JW. Hoym minister Pruski, dla którego już pałac prymasowski wyprzątaia; doiego przybycia wszystkie dyspozycye rządowe są zawieszane.

Z Paryża d. 8. Grudnia.

Na d. 3. t. m. offiarował Dyrektoryat, z więzienia Austriackiego powróconemu reprezentantowi Camus, urząd ogólnej ministra policyi; lecz ten nieznaiać stanu Rzeczypospolitey, prosił o pozwolenie czasu do namyslenia się; ale i tak go potym nieprzyiał. Dyrektoryat mianował na to miejsce Merlina de Douay Ministra sprawiedliwości, ministrem ogólnej policyi, a Genisieux, ministrem sprawiedliwości. Ostatni urząd, który Genisieux przyiał, iako wczoray Radzie pięciuset oświadczył, był nayprzód reprezentantowi Treilhard proponowany; ale go nieprzyiał.

Obywatel Desaudrais, który podczas królewskiego rządu od Barona Breteuil bardzo był protegowanym i otrzymał krzyż Ludwika S., został teraz od Dyrektoryatu na rządę domu inwalidów wezwanym; przed wczorem zaraz rozpoczął swój obowiązek. Dyrektoryat wezwał

swoią odezwą wszystkich inwalidów, którzy jeszcze mogą broń dźwigać, aby się udali na nowo do służby wojskowej; poszło ich już bardzo wielu; na ich dawniejszą służbę będzie osóbliwszy wzgląd.

W środku samey Wandy leży miasteczko, pod nazwiskiem S. Jerzego, którego mieszkańcy zupełnie republikanami się pozostali. Niedawno zaczęli Szuanie atakować to miejsce w 4000. ludzi, i grozili rabunkiem i ogniem; lecz mieszkańcy bronili się iak nayodważniey przez 4. dni, poki wiadomość, iż 8000. woluntaryuszów spieszmy im na pomoc, nieodstraszyła Szuanów.

Na d. 5. t. m. upłynął już przeznaczony ustawa termin, którym nakazała, iż potym czasie niebędą więcey przyjmowane afsygnaty 100. liw. za ieden, tylko całkowitą część, potrzeba będzie w gotowych pieniądzach zapłacić. Z tym wszystkim kazał wczoray Dyrektoryat przybić rezolucyę, którą jeszcze zezwala dla obywateli Paryzkich, iż afsygnaty do 20. Stycznia będą od nich przyjmowane, lecz nie w tey wartości iak dotąd. Kasierom rozkazał, iżby inaczej nieprzyymowali afsygnatów, iak podług teraźniejszego biegu z potrąceniem 30. od sta. W departamentach gdzie iak wiadomo, przepisany termin jeszcze nieupłynął, mogą mieszkańcy do 20. swoją część w afsygnatach, 100. liw. za ieden odnosić. Wydrukowana już tu lista wszystkich klasztorów mieszkanców, przykładających się do przymuszoney pożyczki. Bardzo wielu bogatych samoisłów, skarża się iż są wysoko otaxo-

wanemi, albo raczey mówią, iż wcale nie byli powinni być taxowanemi. Wielu prywatnych ludzi, aby złożyć swoje, część musieli poprzedać kleynociki i inne drogie sprzęty. Administracya artamentu Paryżkiego, kazała prz. odezwę, w której zachęca na no, wszystkich obywatelów, aby się wszystkich sił przykładali do tej pożyczki. Patryoci podchlebiają sobie, iż przez tę pożyczkę w samych gotowych pieniądzach 600. millionów, a w afsygnatach, lub w odpowiadających im innych rzeczach wartości, 1,500. millio: do skarbu wnidzie; niektórzy biorą tę rachubę za wysoką trochę.

Przed kilka dniami wykradziono tuteyszemu pisarzowi, z przymuszoney pożyczki wiele kleynotów, złota i afsygnatów; całą kradzież rachuią na kilka millionów. Afsygnaty, ponieważ już były przekryślone zostawili nazad. W Palais Royal poaresztowano znowu wiele lichwiarzów.

Xzeta Choiseul i Montmorency, są bardzo dobrze w swoim więzieniu w Kale traktowani; pozwolono im wszystkich wygod, a nawet książek i instrumentów muzycznych dla ich zabawy. Spomnieni więźniowie zostali już od złożoney na to komisyi rozsądzonemi, ale jeszcze niepozyskali swojej wolności, ani pozwolenia żeby byli zamienieni, ponieważ niezachowano zupełney formalności w ich sprawie.

Podług nadeszłych wiadomości z Zachodnichindyy, woyska Angielskie są bardzo w St. Domingo osłabione przez choroby i bitwy. W Port au Prince, St. Nicola Molle i innych miejscach, które jeszcze w ich rękę są, trzymają ich nasze woyska i murzyny w blokadzie.

Zeby znowu zaprowadzić przemysł w Lyonie, podał minister wewnętrzny, różne pytania do tamtejszego handlowego kolegium, które się do terażniejszego tamtejszych rękodziół i fabryk stanu ściągają, żeby mu o wszystkim dokładny rapport podało.

Zawiaduiący tu teraz Hiszpańskiem i interesami Don Alfons d'Aiguire, był już w tym samym charakterze używanym w

Hadze i Petersburgu, a na ostatek przyszedł do gabinetu Madryckiego. — Dla Francuzi: posła do Hiszpanii, wyznaczono wgotowych pieniądzech 150,000. liw. a dla sekretarza legacyi 24,000. roczney pensyi; pod dawnym rządem żaden poseł nie miał tego.

Koszta nasze na przyszłą kampanię podają niektóre dzisiejsze dzienniki na 90,000 millionow w afsygnatach.

Pomiędzy obcemi dyplomatyki osobami, był także ostatnią razą i Hrabia Löwenhielm poseł Szwedzki do Hollandyi Dyrektoryatowi prezentowany. — Dyrektoryat ma wkrótce podać ciążu prawodawczemu terażniejszy stan Francyi.

Położenie naszey stolicy niepodpada żadney odmianie. Pożyczka przymuszona początym kraiu dochodzi, ale dotąd jeszcze niepodnosi papierowey monety doceny pieniędzy, czegobyśmy sobie bardzo życzyli. Luidor spadł przecię w tych dniach z 5400 do 4500 liw.

Deputowany, który niedawno z departamentow wystawionych na rabunki Szuanow powrócił, wydał w jednym dzienniku tuteyszym swoje uwagi względem tej wojny, owej plagi ciąża politycznego. Oto są jego słowa: "Wojna Szuanow wszczęła się przed dwiema laty pod Witre w departamencie d'Isle & Vilaine. szczerp tej hordy rozbojników, uformował się w ten czas kiedy Talmon atakował Grandvillę; szczątki przegranej pod Mans pomnożyły jego wzrost. Rak ten polityczny zaraził dzisiay większą część dawney Bretanii, Normandyi, Mainy i Anjou; od Alançon aż do Orientu, a od Angers aż do Witre, znaydzie wszędzie Szuanow. Od Rennes aż do Nantes i do Witre, codziennie się probują z republikańcami; ale w innych stronach są równo podłemi iak i okrutnemi: w nocy udują się kryjomo do domow patryotow, i wyrzynają ich bez miłosierdzia; a szczegolnicy godzą przeciwko członkom powagi konstytucyney, i tym, których mają w porozumieniu, iż ich wydali. Powiedziano, iż wszyscy mieszkańcy wsiów w tym kraiu, o którym wyżej mówiłem są Szuanami, a to nieprawda: wieść tę rozpuścili, tylko ci ludzie, którzy

chcieli, żeby im pozwolono zabijać ich i rabować podług upodobania. Lecz niestety aż nadto im się udało! Obywatele kochający szczerze swoją ojczyznę, pytają się dziś siebie samych, kto więcej ludzi bezbrojnych wybił, czy Szuanie, czy też niektórzy republikanie niegodni tego imienia. Tym to sposobem, ludzie wyniesieni na wysokierangi, których się boją postradać, rekrutują dla Szuanów, tak jak Karyer rekrutował dla Charetta. Aż nadto długo mówiono do żołnierzy: nie zabieramy więcej branców, co ma znaczyć w ich języku: dysponujemy podług naszego upodobania życiem naszych spółobywateli. Złożoną moc przez ustawy w ręce powag konstytucyjnych, częstokroć sobie wojskowi przywłaszczają, a gardząc ustawami, osobliwie artykułem 291. konstytucyi, idą bez rekwizycyi, rabują i roztrzelują nieszczęśliwych. Bardzo wiele rolników, którzy są offiara Szuanów, rozwoźności wojskowych i złości kilku szcególników miast, którzy we dnie deklamacji przeciw Szuanom, a w nocy bawią się ich rzemiosłem. Niewidziałem tylko jednego officjera wyższego od innych, który z pomyślnością prowadził wojnę, Jenerał adiutanta Crublier, ponieważ sam tylko używa prawdziwych środków. Bois-hardy wódz Szuanów, uposarzył się w mieście swego urodzenia Brehan, pomiędzy Lambale i Moncontur; ściągnął do siebie Cormartin, Solignac, Sauterau i wiele innych, którzy tam ustawą rzeź czynili; Crublier ich potrafił rozpruszyć.

Na sessyi 4 dekretowała nakoniec Rada pięciuset, iż deputowany J.J. Aimé jest od ciała prawodawczego oddalonym, i że aż do pokoju nie może żadnego publicznego urzędu odbywać. (W Radzie starszych jeszcze spory względem tego dekretu nieskończone.) — Faulion żądał aby natychmiast względem wolności druku, wyznaczona do tego kommissya zdała rapport. Z zatwózeniem, mówi, dowiedziałem się o surowych środkach, których Dyrektoryat użył przeciwko niektórym dziennikarzom, kazawszy ich aresztować. (Tęgie

mruczenie). Do porządku dniowego, do porządku! zawołali niektórzy! Kilku się temu przeciwilo; ale większa liczba krzyknęła: przecz z Szuanami; porządek dniowy był wnet przyjęty. — Dyrektoryat przysłał dwa poselstwa: w pierwszym wzywał ciała prawodawcze, do surowych środków, przeciwko nieprzyjaciołom wolności, którzy chcą zatamować bieg monety po departamentach. W drugim, okazywał wielki uszczerbek i zamieszanie, iż z 11,000 dekretów, które konwencya wydała 3000 tylko drukowanych jest. — Roztrząszenie tych poselstw oddane kommissyom.

Na sessyi 5 wyznaczyła Rada pięciuset kommissyą aby iey zdała raport, względem wsparcia patryotów Korsykańskich. Liczba ich wynosi do 2000, którzy się bardzo w biednym stanie znajdują. — Niedawno proponował Dyrektoryat, aby marynarstwo inaczej urządzić. Jeden członek z wyznaczony do tego kommissyi, radził iż niemasz co dodać do dekretu 24 Paźdz: tylko, niechay go Dyrektoryat do wykonania doprowadzi. Wkrótce nastąpi finalna rezolucya.

Na sessyi d. 7. t. m. posłał Dyrektoryat Radzie pięciuset różne poselstwa: w pierwszym żądał, aby obmyślono fundusz 3 mill: na wydatki wydziału 7go ministra. Potym iż wyznaczone fundusze dla ministra wewnętrznego już wyszły; żąda tedy na nowo 20 mill. w gotowych pieniądzech. W drugim żąda odmiany, w urzędzeniu handlowym roku 1673 W trzecim, surowych środków, przeciwko publicznym nierządnicom.

Z Düsseldorf dnia 6 Stycznia.

Stosownie do zawartego zawieszenia broni, Francuzi rozciągną się w Bergium aż do miasta Solingen kwatery. Do samego Solingen nie przyjdą ani Austriacy, ani Francuzi; dla pierwszych jest Sieg, a dla drugich Wupra przeznaczone na graniczną linią: przedział pomiędzy temi rzekami jest wolny od wszelkiej kwatery. Zobowiązane forpoczty niemoga przestąpić tej linii. Około szanow pod Düsseldorf, pracują pomimo tego z największym pośpiechem.

Kondycye autentyczne, zawartego zawieszenia broni, pomiędzy Jenerałem Austriackim Kray i Francuzkim Marceau, umocowanemi z obydwóch stron od głównych kommend.

Art. Od daty 31 Grudnia 1795 ustają nieprzyjacielskie kroki pomiędzy obiema armiami; i dopoty się niemoga rozpocząć, dopoki strona, która będzie chciała zerwać zawieszenie broni nieostrzeże 10 dni pierwey drugiey strony. Art. 2 To ostrzeżenie powinno być zrobione na piśmie, i posłane przez officyera, który poy zostanie w zakładzie, poki te 10 dni nieupłyną. Art. 3. Położenie obydwóch armiy i ich forpocztow, zostanie takie jakim teraz jest, wyiawszy, gdyby się później ugodzono na jakie w tey mierze odmiany. Gdyby wynikło z tey okazji jakie zakłócenie, kommandanci forpocztow, obydwóch armiy roztrychną pomiędzy sobą zachodzące trudności. Art. 4. Żadna strona nie będzie mogła żadnego miejsca obiać, poki niebędzie od drugiey poprzedniczo opuszczone. Art. 5. Patrole niebędą zasięgały, za przeznaczoną sobie linią. Art. 6. Forpoczty Austriackie, zostaną się przy swojej terażniejszey linii, od Eckenhausen aż do Koppstein; z tamtąd pociągną się przez Simmerbach, przez Thau aż za Nahe, a po tamtym brzegu tey rzeki, aż do Neunkirchen; potem rozciągną się od Ottweiler wzdłuż rzeki Bliebs. Art. 7. Woyska Francuzkie będą trzymały linią Niederbach, Mannsbach, Forsthans, Gellweiler, Creyron, Arweiler, Jdar i Nockenthal, i rozciągną się od drugiey strony Nahe, aż do Sellbach, a bokiem od Bliebs, aż do Ottweiler. Art. 8. Te miejsce, które nie są zajęte forpocztami, zostaną się wolne, niebędzie tam można postawić tylko straż tych woysk, które ią opuszczają.

Z Ratysbony dnia 12 Stycznia.

Dnia czorayszego otwarto na seymie Rzeczy protokół względem zezwolenia na nowy podatek w rzymskich miesiącach. W kolegium elektorów kroskował Elektor

Trewirski, Czeski, i Saski; pierwsi dwaj dali kreski na pozwolenie 100 miesięcy rzymskich. Saski dał kręskę na sumę nieograniczoną, która się ma dobrowolnie złożyć. W kolegium Xząt, przyszło aż do kreski Halbersztadu; z pomiędzy Prowincy Austriackich, Bamberg, Wurzburg, Eichszad, Augspurg i Brunskwik. Wolfenbittel dali kreski na 100 miesięcy. Inne prowincye żądały, aby się protokół został otwartym. Podług wszelkiego podobieństwa zezwolą na 100 miesięcy rzymskich.

Hrabia Lehrbach Minister stanu Dworu Celsarskiego; powrócił już z swoiey podróży z Fulsen, gdzie był pojechał oddać uszanowanie Królownie Francuzkiej. Hrabia Görts Minister Króla Pruskiego na seymie Rzeszy, powrócił także z Anspach, gdzie był pojechał dla rozmowienia się ustnie z Baronem Hartenberg.

Przeszło tu jeszcze tedy korpus od kilku set husarow, które idą do armii Austriackiey.

Z Bazylei dnia 9. Stycznia.

Hrabia Carletti wyjechał d. 4 ztąd do Florencyi. Nie był unikogo, tylko uiednego Ministra Celsarskiego P. Dagelmann. Pomiedzy swemi znajomemi pokazał się bardzo przywiązanym do rewolucyi Francuzkiej. Pomiedzy innemi rzeczami dał się z tym słyszeć: iż przyczyna jego oddalenia pochodzi iedynie, z powodu odiazdu Królowney napisanego bilietu; z resztą uczynił Rzeczypospolitey wielkie usługi, i łatwo tę osobiscie go dotyczącą niesprawiedliwość z niesie, byleby tylko Rzeczypospolita przy swoiey nowej konstytucyi szczęśliwą była.

Do Konstantynopola przeznaczony Hollenderskie poseł P. Deeden, pozyskał Celsarski paś, ale tylko pod imieniem partykularnego człowieka, aby mógł przez Tyrol do Wenecyi przejechać, a z tamtąd się do Kostantynopola uda. Wyjechał ztąd dnia 2. t. m.